

OKRUŽNI SUD U GNJILANU

28. novembar 2003.

K. Br. 17/02

U IME NARODA

Okružni sud u Gnjilanu sa većem u sastavu Timoti Klejson kao predsednik veća, međunarodni sudija Vinod Bulel i sudija po profesiji Fehredin Imeri, uz pomoć sudskih zapisničara Robine Straders i Sesilije Takof, u krivičnom postupku protiv optuženog **Momčila Trajkovića** iz sela Čarakovaci (opština Kosovska Kamenica) koji se tereti za krivična dela ratnog zločina kako je opisano i kažnjivo članom 142. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, za dva pokušaja ubistva kako je opisano i kažnjivo članom 30., stavom 1. Krivičnog zakona Jugoslavije u vezi sa članom 19. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, za nezakonito posedovanje oružja i eksploziva kako je opisano i kažnjivo članom 199., stavom 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Kosova, koga brani Olivera Jovanović iz Subotice i Živojin Jokanović iz Prištine, po optužnici koju je podigao javni tužilac iz Gnjilana br. 84/2000 od 13. aprila 2000. godine i broj 115/2000 of 21. septembra 2000. godine, a koje je međunarodni tužilac Sesilija Tilada naknadno dopunila, te nakon pretresa od kojih je prvi održan 27. maja 2002. te naredni 28. maja, 26. juna, 27. juna, 28. juna, 18. jula, 22. jula, 23. jula, 25. jula, 6. avgusta, 6. septembra, 30. septembra, 11. oktobra, 17. oktobra, 12. novembra, 2. decembra, 17. decembra, sve 2002 godine; 17. januara 2003, 3. februara, 5. februara, 7. februara, 6. marta, 7. marta, 2. aprila, 30. aprila, 27. maja, 28. maja 2003. i nakon završetka glavnog pretresa 30. maja 2003. godine u prisustvu stranaka, a nakon većanja i glasanja, objavljuje sledeću

PRESUDU

Optuženi Momčilo Trajković od oca [REDACTED] i majke [REDACTED] rođene [REDACTED], rođen [REDACTED], u Čarakovcima, sa stalnim mestom boravka

Name: C:\Documents and Settings\dijanak\My Documents\Cases\TRAJKOVIC
case\Trajkovic_verdict_final_s.doc

Translated by: GIO/DU/AB Phone: 7621/7639

Path:

Page: 1 of 42

Last time updated 12/10/2003 11:54

Created on 11/28/ 2003 08:30

u Kamenici, Srbin, državljanin Savezne Republike Jugoslavije, oženjen, otac troje dece, sa diplomom srednje škole, regulisanom vojnom obavezom, srednjeg imovnog stanja, ranije neosuđivan, u pritvoru je bio od 07. septembra 1999. godine, uz kauciju pušten 26. jula 2002. godine, se

OSLOBADA

Optužbi za krivično delo ratnog zločina kako je navedeno od 1. do 11. tačke dopunjene optužnice međunarodnog javnog tužioca od 26. februara 2003. godine, a kako je opisano i kažnjivo članom 142. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije i u skladu sa članom 350. (3) Zakona o krivičnom postupku;

te se proglašava

KRIVIM

1. Dana 27. juna 1999. godine, u Kamenici oko 17 časova, optuženi je sa namerom da ubije i motivisan etničkom mržnjom i predrasudama, pucao i ustrelio M [REDACTED] F [REDACTED] dok su on i A [REDACTED] P [REDACTED] postavljali albansku zastavu ispred zgrade Odeljenja unutrašnjih poslova u Kamenici na mesto gde je bila postavljena srpska zastava. Optuženi je izašao na balkon svoga stana koji je bio preko puta zgrade Odeljenja unutrašnjih poslova i vikao kako je to moguće da albanski teroristi postavljaju zastavu na to mesto. Optuženi je tada pucao i ustrelio M [REDACTED] F [REDACTED] sa svog balkona. M [REDACTED] F [REDACTED] je pogoden i ranjen u desnu nogu.

Ovim je počinio krivično delo ubistva u pokušaju iz člana 30., stav 1. Krivičnog zakona Kosova u vezi sa članom 19. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije.

Sud nije uzeo u obzir drugu optužnicu za pokušaj ubistva A [REDACTED] P [REDACTED] jer bi prema članu 378. Zakona o krivičnom postupku, osnovni pravni princip *reformatio in peius* bio prekršen, budući da je žalbu uložio samo optuženi te se stoga presuda ne može preinačiti na štetu optuženog u smislu pravne procene krivičnog dela i krivične kazne.

2. Prema navodu optužnice, nepoznatog datuma, optuženi je pribavio automatsku pušku, 300 metaka za pušku i dve ručne bombe koje je čuvao bez dozvole u svom stanu u Kamenici sve do 7. septembra 1999. godine – što građanima uopšte nije dozvoljeno da poseduju.

Ovim je optuženi počinio krivično delo neovlaštenog posedovanja oružja što je definisano i kažnjivo članom 199., stavom 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Kosova.

Prema tome, u skladu sa članom 351., Zakona o krivičnom postupku, sud određuje sledeću

KAZNU

Optuženi se osuđuje na zatvorsku kaznu u trajanju od tri godine za krivično delo ubistva u pokušaju suprotno članu 30., stav 1. Krivičnog zakona Kosova u vezi sa članom 19., Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije i na zatvorsku kaznu u trajanju od četiri meseca za krivično delo neovlaštenog posedovanja oružja suprotno članu 199., stavu 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Kosova.

Sud optuženom određuje jedinstvenu zatvorsku kaznu u trajanju od tri godine i tri meseca shodno članu 48. stav 1 i 2 tačka 3.

U kaznu se ima uračunati vreme koje je optuženi proveo u pritvoru, naime od 7. septembra 1999. godine do 26. jula 2002. godine.

Sud nalaže oduzimanje automatske puške, 300 metaka i dve ručne bombe u skladu sa članom 69. Krivičnog zakona Jugoslavije.

Optuženi će platiti polovinu troškova ovog krivičnog postupka.

Oštećena strana može podneti materijalno-imovinski zahtev u građanskoj parnici.

U skladu sa Rešenjem ovog suda od 26. jula 2002. godine, uslovi koji se odnose na kauciju koja je optuženom nametnuta pomenutim Rešenjem će ostati na snazi dok ova presuda ne postane punosnažna.

OBRAZLOŽENJE

Uvod

Ovo je suđenje održano nakon presude Vrhovnog suda Kosova od 30. novembra 2001.godine. Ovom presudom Vrhovni sud je poništio presudu Okružnog suda u Gnjilanu prema kojoj je Momčilo Trajnković (u daljem tekstu "optuženi") osuđen za krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, jedno ubistvo u pokušaju i nezakonito posedovanje oružja zbog čega je osuđen na zatvorsku kaznu od dvadeset godina.

Tokom suđenja veće je saslušalo sledeće svedoke: M [REDACTED] R [REDACTED], R [REDACTED], D [REDACTED] L [REDACTED], N [REDACTED] V [REDACTED], T [REDACTED] I [REDACTED], K [REDACTED] I [REDACTED], F [REDACTED] Š [REDACTED], B [REDACTED] K [REDACTED], A [REDACTED] R [REDACTED], I [REDACTED] L [REDACTED], B [REDACTED] K [REDACTED], M [REDACTED] F [REDACTED], M [REDACTED] F [REDACTED] K [REDACTED], F [REDACTED] T [REDACTED], H [REDACTED] T [REDACTED], B [REDACTED] S [REDACTED], B [REDACTED] S [REDACTED], B [REDACTED] K [REDACTED], T [REDACTED] K [REDACTED], Z [REDACTED] K [REDACTED], B [REDACTED] K [REDACTED], B [REDACTED] Đ [REDACTED], B [REDACTED] K [REDACTED], R [REDACTED] B [REDACTED], Š [REDACTED] K [REDACTED], I [REDACTED] S [REDACTED], Š [REDACTED] I [REDACTED], Č [REDACTED] K [REDACTED], N [REDACTED] Š [REDACTED], D [REDACTED] K [REDACTED], D [REDACTED] G [REDACTED], D [REDACTED] S [REDACTED], S [REDACTED] N [REDACTED], R [REDACTED] J [REDACTED], B [REDACTED] F [REDACTED], T [REDACTED] D [REDACTED], T [REDACTED] R [REDACTED], N [REDACTED] S [REDACTED], A [REDACTED] P [REDACTED], Z [REDACTED] J [REDACTED].

Prema članu 333., stavu 2., nakon što su se strane složile, sud je odlučio da se izjave koje su sledeći svedoci dali tokom prethodnog suđenja, smatraju uvrštenim u zapisnik: B [REDACTED] H [REDACTED] i F [REDACTED] Š [REDACTED]

Sud je u dokazni materijal uvrstio izvestan broj dokumenata uključujući i Uredbu o unutrašnjim poslovima za vreme ratnog stanja (Beograd, 7. april 1999.) i dokumentaciju koja je navedena u zapisniku sa suđenja koje je održano 30. aprila 2003. godine, strana 2. U svakom slučaju, nakon što je temeljno proučio tu dokumentaciju, sud je utvrdio da ona ne daje odgovore na krucijalna pitanja koja se odnose na ovaj slučaj – odnosno ko je ustvari počinio zlodela za koje je sud utvrdio da su se dogodila u opštini Kamenica tokom rata; i drugo, pod čijom kontrolom su bila ta lica. Dok je jasno da su se ovlasti Ministarstva unutrašnjih poslova povećale tokom rata, to ne govori da je optuženi bio lice koje je izdavalo naređenja da se zlodela izvrše u spomenutoj opštini.

Dana 7. marta 2003. godine sud je obavio uviđaj na licu mesta u vezi sa incidentom koji čini osnov dvema tačkama optužnice za pokušaj ubistva. Tu su bili prisutni članovi veća kao i branilac Ž [REDACTED] J [REDACTED], optuženi, te svedoci A [REDACTED] P [REDACTED], M [REDACTED] F [REDACTED] i D [REDACTED] K [REDACTED].

Objašnjavajući svoje razloge za presudu, sud će se prvo pozabaviti optužbom za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, a zatim navodima za pokušaj ubistva i na kraju optužbom za nezakonito posedovanje oružja.

Ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Dopunjena optužnica međunarodnog tužioca od 26. februara 2003. godine je činjenična pitanja u vezi sa ovom optužbom podelila na jedanaest zasebnih tačaka.

U optužnici se dalje tvrdi da su se u periodu - za koji se kaže da su se tokom njega odigrali ti događali – bili stvorili svi neophodni uslovi da svako dokazano delo bude okarakterisano kao krivično delo ratnog zločina, pa su prema tome i važan deo optužnice:

Stanje unutrašnjeg oružanog sukoba je postojalo između OVK ili Oslobodilačke vojske Kosova, Savezne Republike Srbije i Savezne Republike Jugoslavije (SRJ), uključujući Vojsku Jugoslavije (VJ), snage saveznog Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije i srpske paravojne grupe, a međunarodni oružani sukob je postojao u isto vreme kad i unutrašnji oružani sukob tokom perioda od 24. 03. 1999. godine do 12. 06. 1999. godine;

Obe naoružane snage su bile pod odgovornom komandom, kontrolišući deo teritorije Kosova kako bi omogućili sprovođenje dugotrajnih i usklađenih vojnih operacija;

Sve žrtve ratnih zločina su izričito zaštićeni članovi civilnog stanovništva;

Postojala je veza između ratnih zločina koje je počinio optuženi i unutrašnjeg i međunarodnog oružanog sukoba. Postojanje oružanih sukoba je igralo važnu ulogu u omogućavanju optuženom da počinji krivična dela i njegove radnje su direktno bile povezane sa oružanim sukobom;

Krivična dela za koja se optuženi tereti su se dogodila tokom oružanog sukoba i bila su tesno povezana sa oružanim snagama Savezne Republike Srbije i Savezne Republike Jugoslavije, stranama koje su bile u sukobu sa OVK koja je sebe proglasila zakonitom vojskom 15. i 16. maja 1998;

Svako pojedino krivično delo o kome je reč je popraćeno neophodnom namerom u svesti počinioca.

Navodno postupanje optuženog za koje se tvrdi da je suprotno članu 142. Krivičnog zakona Jugoslavije, čitanog zajedno sa članovima 22., 24., 26. i 30. istog zakona – naime činjenje, izdavanje naredbi, saizvršilaštvo, pomaganje, učestvovanje u zajedničkom zločinačkom udruženju, izvršavanje krivičnog dela nečinjenjem u svrhe ratnog zločina, te da je optuženi bio krivično odgovoran i po ličnom osnovu i po komandnoj odgovornosti.

Navodno postupanje optuženog za koje se tvrdi da je njime optuženi kršio međunarodno pravo uključujući zajednički član 3. četvrte Ženevske konvencije iz 1949, običajno međunarodno pravo koje je primenjivo u unutrašnjem i međunarodnom oružanom sukobu, Haške konvencije iz 1899. i 1907. godine, četiri Ženevske konvencije iz 1949., Dopunski protokol I iz 1977. godine Ženevske konvenciji iz 1949. godine, kako se primenjuju u međunarodnim oružanim sukobima, te Dopunski protokol II iz 1977. godine Ženevske konvenciji iz 1949. godine koji je primenjiv na unutrašnji oružani sukob.

Primenjive pravne odbredbe.

Odredbe člana 142¹ KZJ kazuju da lice čini krivično delo onda kada on/ona naredi ili izvrši neko od dela koja su protivzakonita, i takvo delo ili

¹ "Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vreme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovečna postupanja, biološki eksperimenti, nanošenje velikih patnji ili povreda telesnog integriteta iil zdravlja; raseljavanje ili preseljavanje ili prisilno odnarodavanje ili prevođenje na drugu veru; prisiljavanje na prostituciju ili silovanja; primenjivanje mera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protivzakonito odvođenje u koncentracione logore i druga protivzakonita zatvaranja, lišavanje prava na pravilno i nepristrasno suđenje; prisiljavanje na službu u oružanim snagama neprijateljske sile ili u njenoj obaveštajnoj službi ili administraciji; prisiljavanje na prinudni rad, izgladnjavanje stanovništva, konfiskovanje imovine, pljačkanje imovine stanovništva, protivzakonito i samovoljno uništavanje ili prisvajanje u velikim razmerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama, uzimanje ne zakonite i nesrazmerno velike kontribucije i rekvizicije,

naređenje takođe predstavlja kršenje pravila međunarodnog prava koje je na snazi u vreme kada je delo počinjeno ili naređeno. Stoga, naređenje ili postupanje moraju biti u suprotnosti i sa zakonom koji je u primeni u toj državi kao i sa međunarodnim pravom, gde i jedno i drugo moraju osuditi dati događaj kako bi se ispoštovala krivična odgovornost.

Da bi, prema međunarodnom pravu, utvrdio krivičnu odgovornost bilo koga ko je optužen za ratni zločin, sud mora na zadovoljavajući način da utvrdi sledeće:

- a. Postojanje oružanog sukoba, bilo unutrašnjeg, bilo međunarodnog, kao i učešće optuženog u oružanom sukobu.
- b. Vezu između navodnog zločina i oružanog sukoba.
- c. 'Civilni' status žrtava.
- d. Da se predmetnim naređenjem ili postupanjem krši međunarodno pravo koje je na snazi u vreme postupanja.
- e. Da predmetno naređenje ili postupanje potpadaju pod ona krivična dela koja su opisana kao ratni zločin iz člana 142.
- f. Učešće optuženog u krivičnom delu.

Ne mogu se sva pravila iz međunarodnog prava koja su primenjiva na međunarodni oružani sukob primeniti na unutrašnje oružane sukobe. U unutrašnjim oružanim sukobima, osnovne osobine izraza 'oružani sukob' su (1) da se dugoročno oružano nasilje odigrava između vladinih tela i organizovanih oružanih jedinica ili između takvih grupa u okviru neke države, (2) da te grupe koje su pod odgovornom komandom vrše kontrolu jednog dela teritorije države kako bi omogućili sprovođenje trajnih i usklađenih vojnih operacija i kako bi primenjivali Protokol II Ženevske konvenciji iz avgusta 1949. godine, i (3) da je obim neprijateljstava koja se dešavaju veći od onog koji bi se mogao opisati kao puki unutrašnji nemiri i tenzije kao što su demonstracije, pojedinačni i sporadični slučajevi nasilja i druge radnje slične prirode.²

Oružani sukob.

smanjenje vrednosti domaćeg novca ili protivzakonito izdavanje novca, ili ko izvrši neko od navedenih dela kazniće se zatvorom od najmanje pet godina do dvadeset godina zatvora.”

² Vidi Protokol II Ženevske konvenciji od 12. avgusta 1949, tužilac protiv Tadića, žalba na presudu, slučaj broj IT-94-1-A73.1, apelacioni veće, 2. oktobar 1995, para 70, tužilac protiv Akajesua, presuda, slučaj broj ICTR-96-4-T, sudsko veće, 1, 2. septembar 1998, para 620 i 625, i vidi komentar ICTC na Protokol II

Ne dovodi se u pitanje da je tako definisan oružani sukob postojao na Kosovu u određenim periodima tokom 1998. i 1999. godine, te se ne opovrgava bilo kojim iskazima i dokazima koje je veće saslušalo, a i iskaz optuženog potvrđuje ovaj zaključak. Sudsko veće se poziva na presudu od 25. oktobra 2002. godine u slučaju državnog tužilaštva protiv Vučkovića, sa Okružnog suda u Mitrovici, i slaže se sa zaključcima iznesenima u istoj, a koji se odnose na postojanje unutrašnjeg oružanog sukoba tokom perioda koji je obuhvaćen ovom optužnicom, u okviru kojeg je postojao i međunarodni oružani sukob tokom NATO intervencije, barem tokom perioda od 24. marta 1999. do 10. juna 1999.

Veza.

Za sva dela koja su navedena u optužnici se tvrdi da ona, po svojoj prirodi, čine vezu sa oružanim sukobom, što će reći³ blizak kontakt ili povezanost sa oružanim sukobom. Samo zbog ocenjivanja dokaza, sudsko veće je bilo sigurno da je utvrđena dovoljna povezanost između navodnih krivičnih dela - za koje je sudsko veće utvrdilo da su dokazani - i oružanog sukoba. Po mišljenju sudskog veća, nije bilo moguće razumeti događaje o kojima je tako puno svedoka govorilo drugačije nego u kontekstu događaja koji su usko vezani za oružani sukob.

'Civilni' status žrtava.

Iako odbrana nije prihvatila ovaj predmet, u stvarnosti zaista nije postojao dokaz koji pokazuje da je bilo koja žrtva aktivno učestvovala u neprijateljstvima.

Predmetno naređenje ili postupanje kojim se krši međunarodno pravo na snazi u vreme postupanja.

Postupanja koja se vezuju za ovaj slučaj su žestoko premlaćivanje, nečovečno postupanje, mučenje, prisilno raseljavanje, uništavanje ili

---

³ Vidi ICTY *Kunarac* presuda AS, para 55 (koji je se pobliže odnosi na neprijateljstva); ICTY *Tadić* presuda AS (1995), para 70 (koji je se pobliže odnosi na neprijateljstva); ICTZ *Kunarac* presuda sudskog veća, para 402 i 407 ('tesna veza'), ICTY presuda sudskog veća, 16. novembar 2998, para 193 ('očigledna veza') i *Idem* para 197 ('jasna veza').

prisvajanje u velikim razmerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama i ubistvo. Većina ovih postupanja su u suprotnosti sa zajedničkim članom 3. četvrte Ženevske konvencije, Protokol II iz 1977. godine, pa se smatraju predmetom krivičnog progona prema Statutu Međunarodnog krivičnog suda. Dok Statut Međunarodnog krivičnog suda nije precizan kada je u pitanju postojanje prethodnog ili sadašnjeg međunarodnog običajnog prava, činjenica da je ono uključeno u sudsku prohibiciju je značajna naznaka da je postupanje koje je tamo propisano već bilo ustanovljeno kao suprotno međunarodnom običajnom pravu u ono vreme kada je Statut stupio na snagu. Sudsko veće je utvrdilo da je svaki pojedini utvrđeni incident u sebi sadržao makar jedan deo postupanja koji je u suprotnosti sa ovim odredbama. Shodno tome, sudsko veće prihvata da je dokazanim postupanjem prekršeno međunarodno pravo koje je bilo na snazi u periodu kada su se događaji odigrali.

Što se tiče komandne odgovornosti, sudska praksa Haškog tribunala za zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije se drži toga da se kršenje humanitarnog prava u unutrašnjem oružanom sukobu svodi na same ratne zločine što je rezultat razvoja običajnih pravila u međunarodnoj zajednici u teoriji postepenog prelaska sa pristupa koji je orijentisan ka suverenosti države, ka pristupu koji je orijentisan ka ljudskoj jedinki. Nakon ovakvog obrazloženja, logično je prihvatiti da je taj isti postepeni proces vodio ka prihvatanju principa komandne odgovornosti do te mere da je sada ustanovljeno pravilo u međunarodnom pravu koje se odnosi i na unutrašnje i na međunarodne oružane sukobe. Komandna odgovornost je krucijalna u bilo kojoj vojnoj jedinici koja učestvuje u bilo kakvom konfliktu: a) kako bi se obezbedila disciplina i povinovanje domaćem i međunarodnom humanitarnom pravu, i b) kako bi se zaštitili civili i ljudi od neželjenih zlostavljanja i patnji. Niti jedno verodostojno obrazloženje ne može podržati različitost u pristupu kada se radi o primeni krivične odgovornosti u ovome polju na osnovu nečeg što se odnosi samo na to da li sukob treba oceniti kao sukob unutrašnjeg ili međunarodnog karaktera – to je faktor koji je u potpunosti nevažan u humanitarnom smislu. Komandna odgovornost u unutrašnjem oružanom sukobu je takođe prirodna posledica principa odgovorne komande iz člana 1. Ženevskog Protokola II kao što je objašnjeno u žalbi na odluku suda u slučaju Hadžihasanović, gde je sud koncizno izneo da “se obaveze koje su deo odgovorne komande generalno sprovode preko komandne odgovornosti, ovo drugo proizilazi iz prvog”.

Naređenje ili postupanje mora biti suprotno odredbama člana 142. KZJ.

Nema sumnje da sve pojedinosti, koje su navedene u ovoj optužnici a koje kasnije nisu dokazane, krše član 142. KZJ.

Za optuženog se mora dokazati da je učestvovao u krivičnom delu.

Upravo se u ovom delu slučaja pojavio najveći izazov. Osnovni je princip i u domaćem i u međunarodnom krivičnom pravu da pre nego što se bilo ko osudi za neko krivično delo, njegovo učešće u krivičnom delu mora da se dokaže pomoću jednog ili više sredstava koje propisuje zakon. Nije misterija da postoje različita sredstva pomoću kojih neko lice može učestvovati u krivičnom delu. Prema domaćem zakonu na Kosovu, učešće može biti direktno ili može biti u smislu učestvovanja u bilo kojem od sledećih dela koja povlače krivičnu odgovornost kao što je navedeno u članu 22., 24., 26. i 30. Krivičnog zakona Jugoslavije (saizvršilaštvo, pomaganje, član grupe ili izvršenje krivičnog dela nečinjenjem). U svrhu ove presude - ne postoji značajna razlika između domaćeg i međunarodnog zakona koji su u primeni.

Optuženi je priznao da je on bio najvišlje pozicioniran član osoblja u kameničkoj policijskoj stanici tokom predmetnog perioda. Tačan naziv njegove pozicije je bio 'načelnik' policije ili 'šef policije', međutim razlika nije od velikog značaja. Tužilaštvo ga je, kao takvog, držalo odgovornim za zlodela koja su se navodno dogodila u raznim selima u opštini Kamenica tokom oružanog sukoba, a naročito tokom perioda NATO intervencije. Tužilaštvo je ukazalo na veliki broj dokaza koji potiču od svedoka iz okoline koji su sami tvrdili da je optuženi morao biti kriv, te su tvrdili da ako ništa drugo - iako se možda ne može utvrditi da je optuženi izdavao određena naređenja koja su za rezultat imala zločine - utvrđeno je da je morao znati za te straše događaje, te da je bio u poziciji nadređenog i mogao je kazniti one koji su za to bili odgovorni, a on takve korake, ipak, nije preduzeo.

Ipak, pri preciznoj analizi ovog argumenta, veće je mišljenja da dokazi tužilaštva - i oni koji se donose na direktnu i na komandnu odgovornost - nisu čvrsti. Iz razloga dole navedenih, veće nije imalo teškoća pri donošenju zaključka da se ogromna većina događaja o kojima su svedoci davali iskaze, desila u biti onako kako je i opisano. Dok je bilo različitosti u kazivanjima

svedoka, osnovna priroda događaja koje su oni opisali - po mišljenju veća - je predstavljala prilično precizan opis činjenica kojima su oni ili svedočili ili o kojima su slušali ubrzo posle. Jedna stvar je neobična u tim kazivanjima - teško da je postojala ita jedna okolnost tokom celog dokaznog postupka prilikom koje je ijedan svedok tvrdio da je video/la optuženog na ili u blizini mesta zločina u vreme kada se taj događaj desio. Dalje, u vezi sa takvim okolnostima, sudsko veće je sumnjalo da postoje dovoljno pouzdani dokazi koje sudsko veće može prihvatiti i po istima postupiti.

Stav odbrane je bio relativno jednostavan. U suštini, optuženi je tvrdio da - iako je imao zvanje načelnika policije ili slično - delatnosti kameničkog ogranka Ministarstva unutrašnjih poslova (OUP-a) su bile podeljene na dva sasvim različita dela; optuženi je tvrdio da su aktivni problemi policije bili u domenu komandira policije dok je optuženi bio zadužen samo za administrativna pitanja kao što je izdavanje ličnih karata, vozačkih dozvola i pasoša. Optuženi je izjavio da je bilo malo preklapanja između ta dva sektora policijske stanice. Iako se na prvi pogled takvo objašnjenje može činiti previše pogodnim, činjenica je da je postojao priličan broj verodostojnih dokaza u ovom predmetu koji to potkrepljuju, kao i odsustvo drugih verodostojnih dokaza. Dalje, treba uzeti u obzir i to da su postojala slična odstupanja u delatnostima drugih institucija u bivšoj Jugoslaviji. Iako su tvrdnje optuženog kako je malo znao o delatnostima policije koja je bila locirana u Kamenici bile do neke mere sumnjive, suprotno nije dokazano.

Sledeća, a možda i nabitnija poteškoća se odnosi na identitet i poreklo onih lica koja su počinila zločine. Tokom celog suđenja sud se bavio time da li su oni koji su počinili zlodela mogli biti sa sigurnošću identifikovani i - ako bi mogli biti - da li bi se moglo dokazati da imaju ikakve veze sa optuženim. U mnogim prilikama su jedinice različitih vrsta učestvovala u zajedničkim operacijama; ta pojedinost u ovome predmetu ukazuje na visok nivo organizacije, na mnogo viši nivo nego što je onaj na kome je optuženi radio, a sa očitim posledicama na koje se tiču direktne i komandne odgovornosti koje mu se stavljaju na teret. U svojoj završnoj analizi sud je došao do zaključka da ova poteškoća nije prevaziđena u dokaznom postupku i da su ovi grozni događaji koji su se u odista odigrali u opštini Kamenica tokom rata, koji su bili u jasnom kontrastu sa generalnim uzorkom događaja u razdoblju koje im je neposredno prethodilo, nisu bili podstaknuti, naređeni niti počinjeni od strane optuženoga; a činjenica da je verovatno da je on kasnije znao za barem neke od tih događaja, ne menja ovaj zaključak.

Saževši iskaz optuženog, sud će oceniti dokaze koji se odnose na svaki pojedini navod optužnice.

Kazivanje optuženog. Optuženi je izjavio da je u dato vreme bio načelnik OUP-a u Kamenici. Kao takav, on je bio zadužen za administrativna pitanja koja se odnose na putne isprave, lične karte, registraciju automobila i privredni i opšti kriminal, a u vezi sa ovim zadacima, dobijao je naređenja od načelnika SUP-a u Gnjilanu. Prema izjavi optuženog, nije učestvovao u delatnostima uniformisane policije kameničke stanice milicije koja je bila pod komandom komandira policije D [REDACTED] S [REDACTED].

Optuženi je izjavio da obično nije nosio uniformu niti da je bio umešan u uviđaje na licu mesta. Izjavio je da su Albanci povremeno dolazili u njegovu kancelariju da zatraže pomoć u vezi sa nestalim licima. On je bio zadužen za administrativni deo stanice milicije, mada je priznao da je imao viši čin od komandira policije. Optuženi je bio poznat u Kamenici kao načelnik policije, mada iz njegovog iskaza proizilazi da je to bila više formalna titula, nego stvarni odraz njegovih svakodnevnih dužnosti. Optuženi je izjavio da tokom perioda od 24. marta 1999. godine do ulaska NATO-a na Kosovo 10. juna 1999. godine nije bilo oružanih sukoba između Srba i Albanaca na području Kamenice. Izjavio je da je ovim hteo reći da ukoliko su policajci iz Kamenice imali učešća u bilo kojem od navoda iz optužnice protiv njega, on je siguran da bi on bio saznao o njima u to vreme. Izjavio je da su njegovi zaposlenici obavljali svoje dužnosti u policijskoj stanici sve do 17. juna 1999. godine.

Optuženi je potvrdio da je potpisao razne naredbe za iznajmljivanje autobuskog prevoza za policajce iz područja Kamenice u druga područja Kosova u periodu između marta i maja 1999. godine.

Optuženi je nadalje izjavio da je čuo za pojedine loše događaje u regionu Kamenice tokom perioda od marta do juna 1999. godine, ali da nije primio nikakve detaljne izveštaje o njima. Izjavio je da nije bio u poziciji da izda naređenja kojim bi sprečio da se ovakvi događaji ponove ukoliko bi ih jugoslovenska vojska mogla poduzeti, jer vojska nije bila pod kontrolom policije.

Optuženi je potvrdio da bi u slučaju da je saznao da krivično delo koje bi počinio njemu podređeni iz policijske stanice Kamenica, on bio obavezan da istraži taj slučaj.

Optuženi je izjavio da je bilo moguće da tokom rata policija radi van svoje uobičajene teritorije.

Optuženi je dalje objasnio svoju ulogu u kameničkoj regiji tokom dužeg niza godina – radio je kao učitelj, a od 1991/1992. do 1995. je bio načelnik resora Državne bezbednosti u okviru kojeg je radio na slučajevima ekstremizma, terorizma i sl. Ukratko, optuženi poriče da je učestvovao na bilo koji način u počinjenju krivičnih dela za koja se tereti u optužnici.

Tačka 1.

Svedok M [REDACTED] R [REDACTED]⁵ je izjavio da je, dok je stajao kraj svoje kapije u selu Močare u Opštini Kamenica, dana 1. aprila 1999. godine, njegov komšija D [REDACTED] T [REDACTED] pucao u njega, te je tako zadobio povrede u predelu ramena. Ovaj svedok je izjavio: "Verujem da je on (optuženi) zbog njegove pozicije šefa policije izdao naređenje da se u mene puca", a kasnije je u svom svedočenju dodao da veruje da je tome tako, pošto je lice koje je pucalo na njega izjavilo da to čini po naređenju optuženog.

Nije postojao drugi dokaz koji bi potkrepio ovaj navod.

Po mišljenju sudskog veća ovaj dokaz je u potpunosti nedovoljan za osudu. Iako veće prihvata da se ovaj incident dogodio, te da je počinitelj izjavio da delo izvršava po naređenju optuženog, veće ne može ni u kom slučaju biti sigurno da takva izjava predstavlja istinitu činjenicu. Shodno tome, nije utvrđeno niti da je optuženi izdao naredbu, niti da je učestvovao u krivičnom delu ni na koji način.

Tačka 2.

F [REDACTED] Š [REDACTED]⁶ je izjavila da je bila u svom domu u Kamenici neodređenog dana, za koji je - u smislu danih navoda – sudsko veće zaključilo da je bio u periodu oružanog sukoba snaga NATO-a i jugoslovenskih i srpskih snaga.

⁵ Zapisnik sa suđenja (ZS) od 26/06/02

⁶ ZS od 18.07.02.

Tom prilikom svedokinj je izjavila da je videla optuženog u svojoj porodičnoj kući, te da je on tražio ključeve od zgrade auto-škole, koja je bila porodično preduzeće. Kasnije, tokom noći, auto-škola i porodična kuća su spaljene. Iako je svedok izjavila da ju je bilo strah od optuženog, nije mogla ništa detaljnije reći o tome šta je on rekao ili učinio.

Nije bilo drugih dokaza koji bi potkrepili ovaj navod, osim izjave svedokinjine sestre, F ██████ Š ██████⁷, koja je pročitana uz pristanak svih strana u postupku, a zbog toga što je ista u Švajcarskoj. Svedokinja je izjavila da je optuženi došao u porodičnu kuću i pretio da će im te noći biti spaljeni porodični posao i autobus. Ovo sudsko veće smatra da izjava ove svedokinje, a koja je data u predhodnom suđenju, nije niti dovoljno detaljna, ni koherentna a da bi se mogla iskoristiti protiv optuženog. Napose, predsednik veća je pogrešio što je zaustavio odbranu u njihovim nastojanjima da istraže da li su postojale nedoslednosti između onoga što je svedokinja izjavila pred sudskim većem u usporedbi sa onim što je rekla pred istražnim sudijom.

I ponovo je mišljenje sudskoga veća bilo da je ovaj dokaz nedostatan za osuđujuću presudu. Iako je bilo prihvaćeno da je optuženi bio posetio porodičnu kuću kako je tvrdila svedokinja, te da su poslovni prostor i porodična kuća bili spaljeni kasnije istoga dana, tvrdnja da je optuženi zbog toga kriv je spakulativna; naime, nije utvrđeno da je optuženi bilo naredio ili sudelovao u krivičnom delu na bilo koji način.

Tačka 3.

D ██████ L ██████⁸ izjavio je da je 17. aprila 1999. godine bio zaustavljen od strane policije i da mu je bilo naređeno da svoja kola preda policiji. Osim toga, određeni broj dokumenata koji su pripadali njegovom sinu i njemu samom bili su oduzeti od strane policije. Toga istog ili sledećeg dana bio je pogođen metkom, u blizini svoje kuće na rubnom delu Kamenice, od strane policajca iz Kamenice, S ██████ S ██████. Veće je bilo u mogućnosti da vidi materijalni dokaz ustrelne rane na nozi svedoka, u blizini članka. Svedok je izjavio da je imao problema sa optuženim 1993. godine kada je bio uhapšen i osuđen na trideset dana zatvora. Dok je bio u zatvoru, svedok tvrdi da ga je optuženi posećivao i vređao.

⁷ ZS od 06.03.03

⁸ ZS 27.06.02.

Na okolnost incidenta koji se desio u aprilu 1999. godine, svedok je izjavio *"Verujem da je to bilo učinjeno preko optuženog, jer on je bio šef i davao je naređenja, pa ja zaključujem da je on morao da naredi, jednostavno zato što je bio šef policije."*

Prihvatajući da se incident sa pucnjavom desio onako kako ga je opisao svedok, čak i imajući na umu i ono što se ranije desilo 1993. godine, sudsko veće ne može da podrži zaključak svedoka. Na tu okolnost, ništa nije opisano na taj način da navede na zaključak da je optuženi naredio pucnjavu ili da je kasnije došao do saznanja o istoj, što bi ga dovelo u položaj da istu istraži i primereno kazni. U skladu s time, još jednom nije utvrđeno da je optuženi bilo naredio, bilo sudelovao u incidentu na bilo koji način.

Tačke 4., 8., 9. i 11.

Sudsko veće nije uspeo da pribavi nijedan dokaz u odnosu na ijednu od gore navedenih tačaka.

Tačka 5.

B[REDACTED] S[REDACTED]⁹ je izjavila da je neodređenog datuma tokom rata (sudsko je veće prihvatilo da se isti odnosi na period između 24. marta 1999. godine i 10. juna 1999. godine), dok je boravila u svome selu Leštar, na nju bilo pucano i da je bila ranjena sa dva metka, od kojih je jedan ekstrahiran (uklonjen), a drugi je ostao u njezinom telu. Svedokinja je izjavila da je i na njezinog supruga također bilo pucano i da su ostali seljani u selu bili opkoljeni, a muškarci su bili naterani da legnu na pod, kuće su bile spaljene i pucalo se. Svedokinja nije mogla da opiše odeću tih lica koja su bila napala nju i ostale seljane, osim da su odgovorna lica nosila uniforme i govorile srpski, od kojeg svedokinja ne razume ništa.

Svedokinja je izjavila *"Verujem da je optuženi odgovoran za te događaje, svi u regionu znaju da je optuženi odgovoran za to područje. Znala sam da radi u Kamenici, ali ne znam na kojoj je funkciji bio."*

---

⁹ ZS 25.07.02

B[REDACTED] H[REDACTED]¹⁰, također iz sela Leštar, izjavila je da je u jutarnjim časovima dana 18. aprila 1999. selo opkolila "paravojska". Ta su im lica rekla neka izađu jer "Ovo nije albansko, ovo je srpsko". Nakon što su bili isterani iz svojih kuća, seljani su otišli uz brdo, na livadu, gde su otkrili da su ih "policija i vojska" opkolili. Nakon toga je ispaljeno nekoliko hitaca i majka svedokinje (prethodna svedokinja) je ranjena. Svedokinja je opisala da su napadači nosili uniforme sa prepoznatljivim srpskim simbolom na nadlakticama. Nadalje, svedokinja je opisala da su među napadačima bili pripadnici paravojske i policijskih snaga.

Svedokinja je izjavila, što je sudskom veću bilo i razumljivo, da kritičnoga dana nije nikoga prepoznala, jer je bila previše uznemirena i uplašena, posebno stoga što joj je majka bila povređena - i nadalje - zbog toga što su napadači imali maske na licima. Svedokinja je izjavila da su napadačke snage pristigle u kamionima. Svedokinja je izjavila da joj je četvero njezinih rođaka kasnije reklo da su bili poslani u Kopenicu, u području Kamenice, nakon što su toga dana bili pritvoreni u selu.

Sudsko veće nije imalo poteškoća u zaključivanju da je dana 18. aprila 1999. godine selo Leštar, u opštini kamenica, bilo opkoljeno od strane srpskih/jugoslavenskih snaga koje su uključivale vojsku, paravojsku i policijske snage i da su seljani bili proterani iz svojih domova, da su kuće bile spaljene, da se pucalo i da je B[REDACTED] S[REDACTED] bila pogođena i ranjena.

Ipak, nema dokaza da je ijedna od policijskih jedinica u pitanju imala bazu u policijskoj stanici u Kamenici. Sudsko je veće prihvatilo dokaz optuženog o tome da policijsko osoblje za vreme rata nije bilo ograničeno isključivo na svoja dodeljena područja; i nadalje, da je ono u bilo koje doba moglo da bude pod direktivom vojske. U tome smislu, ne postoji nijedan dokaz da je ijedan od ovih strašnih događaja koji su se desili u selu bio naređen od strane optuženoga ili da su bili sprovedeni uz njegovo znanje ili saglasnost. Stav je sudskoga veća da ove činjenice ne navode na nedvojben zaključak o uključenosti optuženog u smislu naređivanja ovih događaja. Nadalje, nema dokaza koji bi potvrdili da je optuženi došao do saznanja o tim događajima tokom rata, a čak i da je saznao za njih, nije dokazano da je u to vreme bio u mogućnosti da nametne istragu i/ili kazni počinioce. U skladu sa time, iako

---

¹⁰ ZS 25.07.02

su sami događaji nedvojbeno dokazani, krivična odgovornost optuženog ostala je nepotvrđena.

Tačka 6.

Ova tačka optužnice odnosi se na druge događaje od 18. aprila 1999. godine. B████ K████¹¹ izjavio je da je dana 18. aprila 1999. godine prolazio kroz selo Rahovice, zajedno sa još dva lica, kada su tri policajca izašla iz vozila. Bili su odeveni u plave maskirne uniforme. Svedok je bio uspeo da se sakrije i onda je video kako se policija dala u poteru za njegovom dvojicom rođaka. Video je svoga rođaka R████, suočenog sa jednim od policajaca, a R████ je držao ruke u vazduhu. R████ nikada više nije viđen, a nekoliko meseci kasnije, deo njegovih ostataka – uključujući i njegovu jaknu – pronađen je na fudbalskom stadionu u Kamenici. Drugi rođak, Ljuljgim je preživeo i sada živi u Prištini.

Svedok je izjavio da je porodica čula da je R████ bio ubijen na cesti prema Strezovcu i da je zapisnik sa prijašnjeg suđenja - u koji je uneseno da je svedok izjavio da je R████ bio ubijen u policijskoj stanici u Kamenici - netačan.

Svedok je izjavio da - iako je video optuženog sa drugim policajcima u selima 1998. godine – nije ga video u takvim okolnostima i tokom 1999., navodeći da su ljudi bili previše uplašeni da bi izlazili van. Usprkos tome, sud je primetio da se incident koji je svedok opisao sudu desio 18. aprila 1999. godine, kada svedok i njegovi rođaci nisu bili kod svojih kuća.

Naposletku je svedok potvrdio da je, kada je ranije izjavio kako su dva lica iz njegovog sela bila ubijena po naređenju optuženog "*... to je moj zaključak, jer on je bio šef policije.*"

N████ V████¹² izjavila je da je 18. aprila 1999. godine bila u kući svoje majke u Rahovici. Svedokinja je opisala kako su napadači koji su nosili zelene uniforme isterali ljude iz njihovih kuća. Svedokinja je izjavila da je poznavala neka od tih lica iz Kamenice, ali u isto vreme nije bila jasna o tome da li su isti bili pripadnici vojske, paravojske ili policije. Svedokinja je opisala mnoge primere ozbiljnog maltretiranja i pljačkanja sela, kao i

¹¹ ZS 18.07.02

¹² ZS 28.06.02

ubistvo njezinog brata Š [REDACTED] I [REDACTED]. Svedokinja je u jednom trenutku izjavila da su muškarci bili naterani da legnu na zemlju i da su napadači počeli da ih ubijaju. Kasnije je to izmenila rekavši da su napadači nameravali da ubiju te muškarce tamo.

Svedokinja je identifikovala jednog policajca kao "Živojina", također poznatog kao Persa i izjavila je da je videla još tri policajca iz policijske stanice u Kamenici, prepoznajući ih kao "Boru, Sašu i Zorana", te da je tamo bilo i drugih koje je poznavala iz viđenja.

Svedokinja je izjavila da veruje da je optuženi morao da naredi te događaje, jer je bio odgovoran za policijsku stanicu u Kamenici. Naposljetku je postalo jasno da svedokinja tvrdi da je to zapravo bila zajednička operacija koja je uključivala policiju, vojno i paravojno osoblje.

T [REDACTED] I [REDACTED]¹³ je izjavila da je dana 18. aprila 1999. godine bila sa svojom porodicom u Rahovicama. Rekla je da su tamo bili pripadnici vojske i paravojnih jedinica, ali nije navela da su prisutni bili i pripadnici policije ili lica odevena u policijske uniforme. Potvrdila je esencijalnu narav incidenta, ali je opisala kako je njezin muž bio odveden, kako je čula pucnjeve i kako je kasnije pronašla njegovo telo.

Izjavila je da je verovala da je optuženi odgovoran, čak iako nije mogla da da nijedan razlog kojim bi podržala svoj stav. Svedokinja je, razumljivo, bila veoma uzrujana dok je davala iskaz.

K [REDACTED] I [REDACTED]¹⁴ izjavio je da je bio kod svoje kuće u Rahovici dana 18. aprila 1999. godine i da je selo bilo opkoljeno od strane snaga teritorijalne odbrane, lica u policijskim uniformama, lica koja su nosila vojne maskirne uniforme i pripadnika paravojnih jedinica, koji su svi bili raspoređeni u formaciju u obliku potkove, u ranim jutarnjim časovima. Svedok je opisao maltretiranje koje je proživio on lično i ostali, ta način na koji su seljani bili naterani da napuste svoje selo. Video je svoga brata Šemsija kako ga odvođe u dvorište i čuo je ispaljene pucnjeve, a kasnije je video kako se diže dim. Svedok je izjavio da je video tri policajca iz policijske stanice u Kamenici, te ih je naveo imenima "Persa", "S [REDACTED] M [REDACTED]" i "M [REDACTED] B [REDACTED] V [REDACTED]". Svedok je dao kontradiktoran iskaz po pitanju da li jeste ili nije video još

¹³ ZS 28.06.02

¹⁴ ZS 28.06.02

nekoga koga je poznavao – "N [REDACTED] B [REDACTED] S [REDACTED]" - kako sudeluje u onome što se desilo.

Sudsko je veće ponovo ustanovilo da su se navedeni događaji desili uglavnom onako kako su ih opisali svedoci. Jasno je da je 18. aprila 1999. bila pokrenuta opsežna akcija protiv sela Rahovice, ali nije jasno pod čijom su komandom bile te različite jedinice, iako sama narav te operacije jasno ukazuje na to da je verovatno postojao jedan zajednički komandir. Ni na koji način nije utvrđeno da je optuženi bio taj komandir, niti da je imao ikakve ovlasti da spreči te događaje. Sud prihvata da su neki policajci iz Kamenice bili umešani u te događaje, ali to ne dokazuje da je optuženi naredio ili dozvolio njihovo sudelovanje. Stoga sud zaključuje da sudelovanje optuženog, bilo u smislu naređivanja tih događaja ili u smislu njegovog neposrednog sudelovanja u njima u jednome ili drugom obliku koje predviđa zakon, nije utvrđeno.

Tačka 7.

I [REDACTED] I [REDACTED]¹⁵ iz sela Petrovc izjavio je da su u jutarnjim časovima dana 19. aprila 1999. godine policijske snage i vojska opkolile njegovo selo. Zajedno sa svojom porodicom pripremio sa da ode, ali njegov ujak i rođak M [REDACTED] Š [REDACTED] i F [REDACTED] Š [REDACTED] su odbili da pođu. Kada su napustili selo, u koloni zajedno sa ostalima, mogli su da čuju pucnjavu iz sela i videli su dim. Kasnije su bili opljačkani, oduzeto im je zlato i stvari od vrednosti i rečeno im je neka idu u Makednoiju. Odgovorne osobe su bili vojnici, pripadnici policije i paravojskih jedinica. Svedok je prepoznao jedno lice, A [REDACTED] V [REDACTED]. Seljani su bili prisiljeni da ostanu u selu Slatina dvadeset i osam dana i vratili su se svojim kućama tek nakon rata. Nikada više nije video svog ujaka i rođaka. Svedok je otvoreno izjavio da nije mogao da kaže ko je zapovedao jedinicama, ali je dodao da iako nikada nije imao problema sa optuženim "niko u policiji nije mogao da uradi bilo šta bez njegovog dopuštenja". Sve u svemu, u selu je bilo spaljeno 37 kuća i 10 stogova sena.

Što se tiče ovoga svedoka, opzuženi je izjavio da je u relevantno vreme vojska kontrolirala područje u kojem su se desili navodni događaji.

¹⁵ ZS 22.07.02

B ■ K ■¹⁶ je izjavio da je dana 19. aprila 1999. godine također bio kod svoje kuće u selu Petrovc. Razgovarao je sa V ■ A ■ koji je bio na čelu civilne zaštite i A ■ je potvrdio da svi seljani moraju da odu do 11:00 časova. Selo je bilo opkoljeno i svi su bili obavezni otići. Svedok je potvrdio navod L ■ L ■ u tom smislu da su vojska, paravojne jedinice i policija delovali protiv seljana i da su seljani bili tretirani na veoma agresivan i neprijateljski način. Mnogi ljudi iz sela su bili opljačkani i maltretirani.

Svedok je izjavio da ga je policija ispitala približno deset puta. Opisao je različite stilove uniformi vojske, paravojske i policije. Svedok je izjavio "*Policija koja je opkolila naše selo je bila, ja verujem, iz Kamenice, ali ja nisam prepoznao nikoga od njih!*". Svedok nije bio u stanju pružiti razlog za takvo svoje verovanje ili iskaz.

Sudsko je veće prihvatilo činjenicu da su dana 19. aprila 1999. godine seljani bili proterani iz sela Petrovc od strane združenih snaga iz Srbije i SFRJ koje su bile sastavljene od vojnih, paravojskih i policijskih postrojbi. Nadalje, postoje jaki indirektni dokazi o tome da su oni koji nisu otišli bili ubijeni, te je u smislu tih činjenica veće zaključilo da su oni koji su napali selo ubili F ■ i M ■ Š ■.

Ipak, ponovo nije uspostavljena veza između tih događaja i optuženog. Jednostavno nije dovoljno tvrditi da samo zbog toga što su se događaji desili u području Kamenice, optuženi mora da bude odgovoran na ovaj ili onaj način. Taj se stav može demonstrirati kroz navod da je nemoguće pripisati bilo koji oblik krivične odgovornosti optuženome za navedena dela; čak i u pretpostavci - kao što je veliki broj svedoka pokušao da uveri sudsko veće da to prihvati - da je optuženi na neki način odgovoran, nisu potvrđene činjenice koje bi sudskome veću omogućile da identifikuje specifičnu kvalifikaciju za takvu odgovornost. U tim okolnostima, sudsko veće ne može zaključiti da je krivnja utvrđena.

Tačka 10.

Priličan broj svedoka dao je iskaz u odnosu na navode koji su izneseni u 10. tački optužnice. Sudsko veće ne sumnja u to da se dana 11. maja 1999.

¹⁶ ZS 22.07.02

godine desio priličan broj ozbiljnih incidenata u nekoliko sela u opštini Kamenica. Pitanje u tom slučaju je bilo da li postoji pouzdan dokaz koji bi demonstrirao da je optuženi bio krivično umešan u bilo koji od tih incidenata.

F████ T████¹⁷ je izjavila da je dana 11. maja 1999. godine selo Karačevo bilo opkoljeno od strane policijskih snaga. Neki od napadača su ušli u njezinu kuću i izveli njezinog supruga, A████ T████ i njezinog svekra van iz kuće. Njezin je svekar bio maltretiran, a njezin je suprug bio odveden; svoga supruga nikada više nije videla živog. Nekih dva i pol meseca kasnije telo njezinog muža je bilo pronađeno u jezeru. Svedokinja nije prepoznala nijednog od muškaraca koji su napali njezino selo, iako ih je opisala kao policajce. Svedokinja je također rekla o optužnome: "*Niko u policiji nije mogao da postupa bez njegovog naređenja*".

Svedokinja je izjavila da je pet drugih lica iz sela također bilo odvedeno, uključujući M████ S████, R████ L████, I████ I████ i N████ R████ i sledećeg su dana seljani čuli da su svi oni bili ubijeni.

H████ T████¹⁸ potvrdio je detalje vezane uz napad na selo Karačevo. Izjavio je da su vojska i policijske snage napale selo i da su policijske snage ušle u njegovu kuću, pitajući za njegovog sina A████. Jedan od tih prisutnih je bio D████ S████, policijski komandir i prijatelj optuženog. S████ je sa sobom imao komad hartije. Svedok je izjavio da su dvojica među ostalim policajcima bili "*Mija iz Berivojca*" i "*Ž████ F████ zvani Persa*". A████ je bio prisutan i bio je vani, stajao je uza zid. I otac i sin su bili fizički maltretirani, poslednji je puta video svoga sina kada su ga odvodili. Svedok je izjavio da je u pokušaju da otkrije gde mu je sin, otišao u kancelariju optuženoga, ali nije uspeo da ga vidi, tako da je razgovarao sa zamenikom, koji ga je potom uputio jednom Albancu imenom F████ S████. Svedok je nastavio govoreći da je dobio potvrdu da mu je sin u policijskoj stanici u Kamenici. Prema iskazu ovoga svedoka, u pet navrata je razgovarao sa optuženim o tome gde mu se nalazi sin i optuženi je izjavio "*Vojska (iz Prištine) ga je odvela*". Svedok je nastavio govoreći da nije poznavao S████ na dan incidenta, ali da ga je netko oslovio sa "*Dragan*" dok su napadači bili u kući i da ga je nakon toga jednom video sa automatskim oružjem u blizini kancelarije optuženog.

¹⁷ ZS 23.07.02

¹⁸ ZS 23.07.02

Kasnije je svedok izjavio: "Jedini način da saznam na kako je moj sin bio ubijen jeste da se optuženoga silom natera da govori".

Svedok je detaljno opisao kako je telo njegovog sina bilo otkriveno u jezeru. Svedok je nadalje izjavio kako nije ranije opisao napadače od toga dana kao "vojne, paravojne i policijske" snage.

Optuženi je izjavio da mu se je svedok požalio da mu je vojska odvela sina, i da je svedok tek nakon rata došao k njemu sa KFOR-om da ga po prvi puta optuži da je optuženi bio odgovoran za smrt njegovog sina.

Svedok je završio rečima: "Ako ovaj čovek ne bude osuđen i kažnjen, tada će deca sudija da dožive istu sudbinu kao i moj sin."

Po mišljenju sudskoga veća, ista ona lica koja su A [REDACTED] T [REDACTED] odvela iz njegove kuće, su ga i ubila. Iako postoje neki dokazi iz iskaza ovoga svedoka da je A [REDACTED] T [REDACTED] bio držan u policijskoj stanici u Kamenici nakon što je odveden iz svoje kuće, samo iskaz ovoga svedoka nije dovoljno pouzdan da bi veće delovalo po njemu. Kao što je vidljivo iz završne reči, svedok je bio veoma emotivan i neprijateljski raspoložen prema optuženome. Veće nije moglo da zaključi da je identifikacija D [REDACTED] S [REDACTED] pozitivna, jer ga svedok nije poznavao pre kritičnoga dana i samo je čuo ime "D [REDACTED]". Pod tim okolnostima sudsko veće je smatralo da ta sumnja treba da ide u korist optuženog.

B [REDACTED] K [REDACTED]¹⁹ je izjavila da je dana 11. maja 1999, godine bila u polju u blizini svoga sela R [REDACTED] zajedno sa svojim suprugom kada je došlo ukupno sedam policajaca. Imali su automatsko oružje i lupali su na vrata kuća. Policija je presrela njezinog muža N [REDACTED] K [REDACTED] i onda ga je odvela u kuću. Ubrzo nakon toga svedokinja je začula pucnjeve i kuće su bile spaljene. Policija je otišla i ona je malo kasnije pronašla telo svoga muža u ostavi komšijine kuće; bio je pretučen i upucan.

Svedokinja je izjavila da je optuženi bio odveo njezine sinove na razgovor u nekoliko ranijih prilika. Bili su službeno pozivani i potom odvedeni u policijsku stanicu, tučeni a zatim vraćeni kući. Svedokinja je izjavila da je

---

¹⁹ ZS 06.08.02

videla optuženog da "dolazi sa drugim policajcima" kako bi uhapsio njezine sinove, ali je zatim rekla da ga zapravo nije videla "nego mu je čula glas". Nakon što je izmenila taj navod, svedokinja je nastavila sa izmenom svoga iskaza rekavši da nije videla da su joj sinovi bili uhapšeni, nego da su joj to rekly njezine kćeri.

Onom prilikom kada je njezin suprug bio ubijen, policajci su nosili crne marame preko lica. Svedokinja nije mogla da navede nijedan razlog zbog kojega je njezin suprug bio ubijen, ali je izjavila da su seljani nakon tog događaja bili pronašli komad hartije na ulici, na kojme su bila ispisana imena određenih muškaraca iz sela.

T██████ K██████²⁰ je potvrdila da je selo bilo napadnuto na način koji je bio konsistentan sa iskazom prethodne svedokinje. Opisala je napadače kao "osam pripadnika paravojske ili policije". Upitali su njezinog svekra N██████ o tome gde mu se nalaze dva sina, B██████ i R██████. Ona je bila naterana da izađe iz kuće, dok je N██████ bio zadržan u njoj; ubrzo nakon toga se čulo puno pucnjeva i kada su napadači napustili selo, porodica se vratila u kuće - od kojih su neke bile spaljene - i otkrila da je N██████ ubijen.

Na pitanje tko je odgovoran za taj gnusan zločin, svedokinja je izjavila da je čula da je naređenje da se ubiju lica - popisana na komadu hartije koji je bio pronađen nakon napada - stiglo "iz Kamenice".

L██████ K██████²¹ izjavio je da je 11. maja 1999. godine bio u svojoj kući u Rogačici. Četiri lica koja su nosila maske su ga pozvala. Pretresli su ga i tražili su njegovu ličnu kartu. Izvadili su popis i pitali ga za ime. Maskirana lica su tražila B██████ i R██████ K██████, čija su imena bila na tome popisu. Pitali su ga gde se nalazi kućni broj 171, kuća koja je pripadala B██████ i R██████.

Ta su ga lica naterala da pođe s njima kako bi im pokazao tu kuću. Dok su išli prema tamo, toj četvorici maskiranih su se pridružila još tri lica, a još jedan im se pridružio nakon što su prešli most u centru sela. Svedok je rekao da su ga celim putem tukli, maltretirali i pretili mu, spominjući njegovu porodicu.

²⁰ ZS 06.08.02

²¹ ZS 02.12.02

Kada su stigli do kuće, maskirana su lica ušla u nju i naredila ženama i deci da izađu van. Onda je svedok čuo pucnjavu u kući. Kasnije je saznao da je N█████ K█████ bio ubijen u podrumu kuće iz koje se čula pucnjava. On lično nije video ko je ubio N█████. Dodao je da su maskirana lica nosila vojne uniforme, ali nije moga da kaže odakle su bili.

B█████ K█████²² iz Rogačice izjavio je da je dana 11. maja 1999. godine veliki broj "vojne policije i paravojnih jedinica" bio stacioniran u blizini sela. Potvrdio je navode dvoje prethodnih svedoka o naravi incidenta, uključujući da su svi napadači - osim jednoga - bili maskirani. Svedok je opisao kako je njegov otac bio ubijen od strane tih lica, te nadalje izjavio kako je bio ispitivan od strane optuženog ranijih godina i da su on, njegov brat i drugi bili maltretirani 90-ih zbog njihovih humanitarnih delatnosti. Prema svedoku, pretrpio je fizičko nasilje od ruke optuženog u ranijim prilikama. Svedok je izjavio da je srpska policija bila ta koja je počinila kršenje ljudskih prava nad njima, uključujući i svedoka koji se požalio zbog njihovog kršenja dužnosti.

Opruženi je porekao da je ikada maltretirao svedoka.

Iako sudsko veće prihvata činjenicu da svedok govori istinu po pitanju ranijih maltretiranja koja je pretrpio od optuženog, to ne može da bude osnova za zaključak da je optuženi odgovoran za događaje od 11. maja 1999. U nedostatku dokaza koji bi demonstrirali povezanost između tih događaja i optuženog, jedini logični zaključak je da njegova kaznena odgovornost nije utvrđena.

Veće prihvata da se incident desio načelno onako kako su ga svedoci opisali, te činjenicu da je N█████ bio ubijen od strane napadača. Ipak, stav je sudskoga veća da taj dokaz ne utvrđuje da je optuženi bio umešan bilo kroz zapoved, niti aktivnim sudelovanjem u opisanim događajima.

Z█████ I█████²³ iz Kopernice je izjavila da je u jutranjim časovima 11. maja 1999. godine policija bila opkolila njezinu kuću u Kopernici. N█████ suprug, I█████, bio je izveden van. Jedan je policajac došao sa listom hartije u ruci i zahtevao da mu se kaže gde je I█████ kuća. I█████ je izašao iz kuće i onda su mu svezali ruke i bio je odveden niz brdo. Svedokinja je malo

²² ZS 30.09.02

²³ ZS 06.09.02

kasnije čula tri pucnja i negde oko 1:00 posle podne je pronašla telo svoga supruga. Potvrdila je da je navedeni list hartije koji je u rukama imao jedan od napadača, kasnije prikazan u štampi. Izjavila je da je njezin suprug bio na respektabilnom položaju i da je imao uticaja u zajednici, što je bilo zajedničko mnogim drugim žrtvama u događajima od 11. maja 1999.

B█████ Đ█████²⁴ bila je supruga R█████ L█████ i oboje su bili kod kuće u selu Hogošt dana 11. maja 1999. godine. Ona navodi da su toga dana dva lica u uniformama ušla u njihovu kuću i pitala je da li u kući ima oružja. Onda su ti muškarci odveli njezinog muža. Jednome od njih su se obraćali kao "D█████". Pokazali su joj list hartije na kojem je bilo ispisano više imena, uključujući i ime njezinog muža i rekli su joj da su to imena lica koja trebaju da budu likvidirana. U sledećih nekoliko sati njezina je kuća bila spaljena, a također je čula i nekoliko pucnjeva.

Svedokinja je izjavila: "*Čovek koji stoji iza toga je Momčilo Trajković*", ali nije navela razloge koji bi podržali njezinu tvrdnju, izezuv činjenice da je on bio šef policije u Kamenici. Sudu je navela nekoliko imena sa popisa i izjavila je da su – od onih koji su bili navedeni - samo njezin suprug i M█████ S█████ bili ubijeni.

Svedokinja je nastavila tvrdeći da ne može da kaže jesu li napadači bili vojnici ili policajci, a odbrana je istakla da se čini da je svedokinja u istrazi njihove uniforme opisala kao vojne.

R█████ B█████²⁵ je izjavio da je 14. maja 1999. godine bio zarobljen u selu Hogošt. Opisao je maltretiranje koje je njegov brat doživio od strane – kako je on to naveo – "*specijalnih snaga*". Reкао je da je tamo bilo ukupno pet lica koja su bila teško naoružana i da je jedan od njih bio Rom. Optužili su ga da je pripadnik OVK-a, što je on porekao, a i prema drugima su izneli optužbe slične naravi, preteći da će da ubiju one koji su povezani sa OVK. Svedok je video da je jedan od tih muškaraca imao popis sa imenima. Nastavili su da pale kuće i da primenjuju silu prema njemu i ostalima.

Prema iskazu svedoka, na kraju dana je bio odveden u kamionu u kojem je bilo 32 pripadnika paravojnih snaga i drugih lica iz sela u policijsku stanicu u Gnjlane. Za vreme puta R█████ L█████ su i dalje maltretirali. Svedok

²⁴ ZS 30.09.02

²⁵ ZS 11.10.02

je jasno objasnio da su događaji koji su se toga dana desili u selu bili strašni. Iako je svedok izjavio da je prepoznao neka od odgovornih lica, nije rekao da je ijedno od njih bilo iz policijske stanice u Kamenici, nego da su najopasniji među njima bili iz Uroševca. I ovaj je svedok, kao i ostali, rekao da optuženog smatra odgovornim, jer je bio šef policije u Kamenici. Svedok je izjavio da mu je neko imenom J [REDACTED] K [REDACTED] - za koga veruje da živi negde u Prištini - rekao da video optuženoga u selu tog navedenog dana. S obzirom na to da sud nije uspeo da dobije potvrdu o tome, smatralo se da taj dokaz tip rekla-kazala nije dovoljno pouzdan da bi bio i prihvaćen.

Š [REDACTED] K [REDACTED]²⁶ iz Karačeva je izjavio da je bio išao prema planinama kada su ga zaustavili policajci odeveni u policijske uniforme i neki koji su nosili maske. Čuo je pucnjeve i malo kasnije je u blizini otkrio tela pokojnih R [REDACTED] i M [REDACTED]. Svedok nije prepoznao nikoga od tih policajaca. Svedok je ustvrdio da su ti policajci bili iz policijske stanice u Kamenici, ali nije naveo uverljiv razlog za takav stav.

L [REDACTED] S [REDACTED]²⁷ je također govorio o događajima koji su se desili u selu Hogošt dana 11. maja 1999. godine.

Rekao je da su toga dana, negde oko 10:00 ili 10:30, srpske snage sastavljene od vojske i policije počele napad na selo. Neki od njih su nosili maskirne uniforme, sa natpisom Policija, a neki od njih su imali maske. Svedok je verovao da su to bili policajci iz toga područja i da su nosili maske kako bi sakrili svoj identitet. Policija je imala popis imena lica koja su trebala da budu ubijena. Svedok je verovao, ali nije naveo i razloge koji bi to podržali, da je taj popis bio pripremljen u policijskoj stanici u Kamenici. Na popisu je bilo 11 imena, i kuće 10 ljudi koji su bili na tom popisu su bile spaljene.

Negde ok 11:15 tog istoga dana, srpske su snage opkolile njegovu kuću i svedok je uspeo da pobjegne. Kasnije je od svoje majke saznao da su srpske snage podmetnule vatru u kući, te da su odveli njegovog oca M [REDACTED] S [REDACTED] i R [REDACTED] I [REDACTED]. Sledećeg je jutra saznao da su njegov otac i Ramadan Ljatifi ubijeni.

²⁶ ZS 11.10.02

²⁷ ZS 17.10.02.

Svedok je također izjavio da je poznavao optuženog kao šefa policije. Verovao je da je optuženi odgovoran za sva ubistva na području Kamenice, jer je bio šef policije.

Š. I.²⁸ dao je iskaz na okolnost događaja koji su se desili 11. maja 1999. godine u selu Kopernice. Izjavio je da su negde oko 10:30 izjutra sedmorica policajaca došla u njegovo dvorište. Pretražili su sve članove njegove porodice. Zatim su ga pitali gde se nalazi I. I., rođak ovoga svedoka. Trojica od tih policajaca su ostala u njegovoj kući. Ostala četvorica su krenula sa njim, držeći ga na nišanu puške, da potraže kuću I. I., koja je bila udaljena oko 60 metara od kuće svedoka.

Kada su stigli do kuće I. I., svedok ga je ugledao u pratnji policije, sa lisicama na rukama. Prema iskazu ovoga svedoka, šef policije je putem radio veze dao naređenje da se I. I. eliminiše. Svedok je bio blizu policajca koji je primao naređenja u trenutku kada je naređenje izdano putem radio veze. Rekao je da je dobro poznavao optuženog i da su živeli u susednim selima. Njegovo je mišljenje bilo da je šef policije koji je izdavao naređenja preko radio veze mogao da bude samo optuženi, jer prema njemu, niko drugi osim optuženog nije mogao da izda takvo naređenje policajcu.

Svedok je čuo pucnje i kasnije je saznao da je I. I. bio ubijen. Njegovo je telo bilo otkriveno oko 3:00 posle podne.

Sud je smatrao da navodna identifikacija glasa optuženog preko radio veze nije pouzdana, jer svedok je to jednostavno pretpostavio, s obzirom na činjenicu da ako je to glas komandira, to mora da bude glas optuženog, što je zaključak koji je po mišljenju sudskoga veća sasvim nesiguran.

D. K.²⁹ je također govorio o događajima koju su se desili 11. maja 1999. godine. Izjavio je da su toga dana on i njegova porodica bili isterani iz svoje kuće, koja je kasnije bila spaljena. Objasnio je da su on i njegova porodica oduvek bili proganjani pod srpskim režimom i da je propatio jer se suprostavljao tome režimu.

Kritičnog dana on nije video snage koje su došle do sela. Osvrnuo se na listu sa imenima koju mu je dao S. N. J. iz Dardice. Tu je listu

²⁸ ZS 12.11.02

²⁹ ZS 02.12.02

navodno pronašao jedan čoban dva dana nakon toga što su se ti događaji desili. Dva lica čija su se imena pojavljivala na toj listi su bila uhvaćena i pogubljena, naime R [REDACTED] L [REDACTED] i M [REDACTED] S [REDACTED]. Dodao je da je i njegovo ime bilo na listi.

Svedok je poznavao optuženog od vremena kada je optuženi radio kao učitelj i takođe mu je bilo poznato da je kasnije postao načelnik policije. Svedok je govorio da je izbegavao optuženog jer je bio proganjan od strane srpskog režima.

B [REDACTED] K [REDACTED]³⁰ je rekao da je bio u polju blizu Gornje Karačeve 11. maja 1999. godine kada je video da je pristiglo policijsko vozilo i da je nekoliko policajaca izašlo iz njega. Policajci su mu se obratili i rekli su mu da mora poći sa njima inače će ga ubiti i zapaliti njegovu kuću. Onda je rekao da je video policajce kako teraju iz auta napolje R [REDACTED] i M [REDACTED] iz Hogošta i da su obojica bila ubijena nekih 100 metara dalje od mesta na kome je on bio, dok ga je držao drugi policajac koji je imao radio vezu i da je čuo reći "Ubili smo dva psa" koje su dolazile iz radio veze. Svedok je rekao da je bio žestoko pretučen i da dve nedelje nije bio u mogućnosti da se kreće.

Svedok je izjavio da je verovao da je to sve urađeno po naređenju optuženog. Sudsko veće nije moglo utvrditi nikakve čvrste razloge da podrži takvo viđenje osim da je optuženi bio "načelnik policije" i da ga se stoga smatralo odgovornim za bilo kakva zlodela koja su počinjena u toj opštini.

U takvim okolnostima i nakon pažljivog pregleda svih dokaza u vezi sa događajima 11. maja 1999. sud je zaključio da su R [REDACTED] L [REDACTED], M [REDACTED] S [REDACTED], N [REDACTED] K [REDACTED], A [REDACTED] T [REDACTED] i I [REDACTED] I [REDACTED] bili oteti i ubijeni od strane onih koji su ih odveli iz njihovih kuća 11. maja 1999. ali sud nije bio u mogućnosti da dođe do zaključka da je ukazano na to da je optuženi imao ikakvog učešća neposredno ili posredno u tim događajima.

Iskaz ostalih svedoka u vezi sa dužnostima optuženog i navodnom učešću u delima opisanim u optužnici.

R [REDACTED] R [REDACTED]³¹ je izjavio da je poznavao optuženog 20 godina i da je on bio načelnik policije u Kamenici. Kako je on rekao, stanica milicije je bila

³⁰ ZS 30.09.02.

³¹ ZS 26.06.02.

pod komandom optuženog. Pre NATO bombardovanja optuženi je pratio policiju od Kamenice u druge delove Kosova svake dve nedelje. Policajci su bili prevoženi autobusima i kad god bi se vratili u Kamenicu optuženi bi ih pozdravio rečima 'dobro došli junaci'. Kad god je video optuženog u društvu ostalih policajaca koji su izlazili iz autobusa, optuženi je bio obučen u civilnu odeću ali ga nikada nije video da je ušao u bilo koji od autobusa. Znao je da je optuženi bio inspektor državne bezbednosti 1998. godine i kako on kaže, optuženi je bio uključen u delovanju protiv ljudi kojima se srpski režim nije sviđao.

Što se ticalo dužnosti optuženog kao načelnika policije, svedok je izjavio da je bio upoznat sa dužnostima načelnika policije. Policijske snage su bile pod komandom šefa policije. On je to znao jer je on lično bio predsednik opštine Kamenica od 1995. do 1998. godine i rekao je da je policija maltretirala građane tokom ratnog perioda 1999. godine

Svedok je izjavio da nije bilo ni vojnih niti ratnih događanja kao takvih u regionu u to vreme i da stoga nije bilo potrebe da policija ikoga maltretira. Rekao je za njega kao načelnika policije '*ništa se nije moglo dešavati bez njegovih (optuženog) naređenja*'.

Svedok je izneo mnogo dokaza zasnovanih na indicijama od događajima u opštini Kamenica tokom rata i odlučno je izjavio da su "*ljud*" krivili optuženog za te događaje navodeći da je policija iz Kamenice bila odgovorna za to.

Po viđenju sudskog veća ovaj iskaz nije bio od pomoći niti je bio pozdan: imao je sve oznake iskaza koji je sastavljen od broja različitih izvora i sadržavao je malo važnih dokaza zasnovanih na vlastitom saznanju svedoka. Nadalje, iskaz ovoga svedoka je bio značajno poljuljan iskazom jednog drugog Albanca koji je svedočio, N [REDACTED] Š [REDACTED] koji je dao veoma pouzdan iskaz sa velikom hrabrošću i opasnošću za svoju vlastitu bezbednost.

N [REDACTED] Š [REDACTED]³² je izjavio da je radio za optuženog u Kamenici u trajanju od četiri godine - od 1989. do 1994. Nakon toga nastavio je da viđa optuženog u različitim prilikama i izjavio je "*Od kraja 1994.godine pa do 1999., ja lično nisam bio upoznat sa bilo kakvim pritužbama u vezi sa njegovim*

---

³² ZS 17.12.02

radom". Svedok je opisao dužnosti optuženog kao "načelnik administrativnih radnika...on je radio poslove u vezi sa registracijom automobila i izdavanjem vozačkih dozvola".

Svedok je nastavio govoreći da je tokom perioda rata svo vreme proveo u svom stanu u Kamenici, kao i u Hogoštu gde mu živi porodica, iako nije bio u selu 11. maja 1999. Izjavio je da tokom rata "nije bio upoznat ni sa čim u vezi sa Momčilom Trajkovićem". Nadalje, svedok je izjavio da nakon što je dao iskaz na prvom glavnom pretresu, bio u životnoj opasnosti.

Sudsko veće je razmotrilo iskaz ovog svedoka kao veoma važan. Svedok je dao iskaz uprkos ugroženosti za vlastiti život. On nije preterivao i sudsko veće je smatralo da je veoma nezavistan. Sudsko veće je ocenilo da njegov iskaz snažno podržava opšti zaključak sudskog veća da ne postoji zadovoljavajući dokaz krivice protiv optuženog u vezi sa navodima 1. do 11. tačke ove optužnice.

A ■ R ■³³ je izjavio da dobro poznaje optuženog. Ovaj je svedok izjavio da je bio regionalni načelnik bezbednosti u Gnjilanu do 1990. godine kada ga je srpski režim oterao s posla. On je naveo da je optuženi kao načelnik unutrašnjih poslova u Kamenici bio odgovoran za javni red i mir i da je policija mogla preduzimati radnje samo sa njegovim znanjem.

Svedok je pokazao kopiju naređenja od 7. aprila 1999. koje je izdao predsednik Republike Srbije, a koje proširuje nadležnosti OUP-a za vreme rata. Svedok je bio odlučan u nameri da dokaže kako je optuženi imao saznanja o radnjama uniformisane policije, ali je kasnije u svom iskazu priznao da je optuženi bio načelnik javne bezbednosti i kao takav nije bio uniformisan i da je bio u vezi sa istragom teških krivičnih dela, nestalih lica i pitanja dokumenata; kako on kaže, uniformisana je policija potčinjena komandiru ipak bila odgovorna optuženom.

Prema viđenju sudskog veća ovaj svedok je bio spreman da stavi težište na svoje vlastito iskustvo na sličnoj poziciji kao što je imao optuženi, a koje je završilo 1990. godine. Svedok nije bio u poziciji da govori o bilo kakvim pojedinačnim incidentima tokom rata i nije mogao ukazati na to kako su se - ako je promena uopšte bilo - bile promenile dužnosti i odgovornosti

---

³³ ZS 18.07.02.

optuženog kao rezultat učešća vojske u kameničkom kraju, činjenica o kojoj su mnogi svedoci dali iskaz. Prema tome, sudsko veće je mišljenja da ne bi bilo prikladno da presuđuje optuženom prema pretpostavkama ovog svedoka.

M█████ F█████ K█████³⁴ je bio inspektor policije sve dok nije uklonjen s posla 1990. godine. On je rekao da ga je tokom ranih devedesetih godina optuženi uznemiravao i maltretirao u više prilika. Kako ovaj svedok kaže, na kraju ga je sud osudio na zatvorsku kaznu u trajanju od jedne godine. Svedok je izjavio da je pozicija optuženog kao načelnika policije bila usko povezana sa onim što se dešavalo u opštini; svedok je prihvatio da je optuženi radio u javnoj bezbednosti, a da je on radio u državnoj bezbednosti.

Sudsko veće je zaključilo da svedok nije dao iskaz koji se odnosi na ijednu od tačaka optužbe. Poblize, sudsko veće smatra da navodi o lošem postupanju optuženog koji se odnose na mnogo raniji period i koje je optuženi porekao, nisu pomogli sudskom veću da stekne dojam o krivici niti o nevinosti.

D█████ G█████³⁵ je govorio o radu u Sekretarijatu unutrašnjih poslova u Gnjilanu i dužnostima optuženog. Svedok je policajac i poznaje optuženog od januara 1999. godine. Toga je dana svedok postavljen za Načelnika Sekretarijata unutrašnjih poslova u Gnjilanu (SUP). On je bio načelnik optuženom koji je bio Načelnik Unutrašnjih poslova u Kamenici. To je OUP. Optuženi je morao referisati njemu.

Svedok je izjavio da je organizaciona jedinica SUP-a bila deo Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije (MUP). MUP je bio u Javnoj i Državnoj bezbednosti. Deo koji se odnosio na unutrašnje poslove je bio zadužen za administrativna pitanja kao što su lične karte, vozačke dozvole i pasoši. Takođe su postojali različiti delovi policije koji su bili podeljeni na javnu bezbednost, saobraćaj, krim-policiju, vatrogasce, graničnu policiju i administrativni deo. Kako svedok kaže, čak i na početku rata OUP je nastavio sa svojim redovnim dužnostima. Dnevne dužnosti optuženog su bile da organizuje posao, prepozna probleme i da radi na disciplinarnim slučajevima.

³⁴ ZS 23.07.02.

³⁵ ZS 03.02.03 (saslušan u Beogradu)

Svedok je rekao da je bio svestan toga da su se dešavala ozbiljna krivična dela u opštini Kamenica. Dodao je da je dolazak NATO snaga "stvorio atmosferu gde su se pojavile niske pobude". Porekao je da su ljudi u policijskim uniformama vršili zlodela u selima oko Kamenice. Takođe je rekao da ako su se dešavala takva zlodela, on bi znao za njih. Nije imao razloga da veruje da su unutrašnji poslovi prikrivali ikakva zlodela. Ipak je priznao da kao načelnik SUP-a Gnjilane trebao biti obavešten o bilo kakvim ozbiljnim krivičnim delima koja su se dešavala na tom području. Ako bi optuženi išta čuo o bilo kakvim sličnim događajima, njegova bi dužnost bila da ih njemu prijavi.

Dok sudsko veće sagledava dokaze sa oprezom, važno je napomenuti da u ovome slučaju ne postoje jaki dokazi koji bi bili oprečni.

D [REDACTED] S [REDACTED]³⁶ je dao iskaz o svom poslu u OUP-u Kamenica. Naveo je da je tokom prve polovine 1999. godine bio pripadnik policije u OUP-u Kamenica. Bio je komandir stanice milicije i imao je oko 100 policajaca pod komandom. Bio je u svakodnevnom kontaktu sa optuženim. Tamo je bila jedinica koja je dobijala dnevne izveštaje o ozbiljnim krivičnim delima koja su se dešavala u selima tokom rata. Dodao je da policija nije počinila nikakva zlodela po selima. On lično nije imao nikakva saznanja o zlodelima. Ako bi primio izveštaje o takvim zlodelima, preduzeo bi odgovarajuće radnje. Nije mogao objasniti zašto su seljani okrivljavali policiju. Dužnosti policije su ostale nepromenjene čak i nakon proglašenja ratnog stanja .

U odnosu na policijske snage, svedok je izjavio da nije bio upoznat da je bilo ko neovlašteno nosio policijsku uniformu, ali nije mogao isključiti takvu mogućnost. Svedok je imao radne sastanke sa optuženim; on i optuženi bi razmenjivali informacije. On bi takođe obaveštavao optuženog o radnjama policije. Iako je optuženi imao ovlaštenja da zaustavi svedoka od preduzimanja ikakvih radnji - ukoliko bi takvo naređenje bilo u skladu sa policijskim pravilima - optuženi nikada nije izdao takvu naredbu. Policija u Kamenici je bila dužna da podnese pisane izveštaje SUP-u u Gnjilanu. Optuženi je bio odgovoran za sastavljanje izveštaja za njegovo područje.

Iako je sudsko veće imalo ozbiljne sumnje po pitanju iskaza ovoga svedoka - za koga su pojedini drugi svedoci iz ovoga slučaja rekli da je bio direktno

³⁶ ZS 03.02.03 (saslušan u Beogradu)

umešan u određene indidente - njegov iskaz nije sadržavao ništa što bi dovodilo optuženog u vezu sa zlodelima koja su se dogodila po selima i koja su ranije ovde opisana.

R██████ J██████³⁷ je naveo da je bio zamenik načelnika SUP-a Gnjilane i pre i nakon rata 1999. godine. Potvrdio je iskaz svedoka o njegovim dužnostima i prirodi posla kojom se bavio. Svedok je izjavio da nisu postojali značajni izveštaji o užasnim događajima u kameničkom kraju, iako je čuo da je vojska "izvela operaciju u kameničkoj opštini za koju se govorilo da je u njoj poginulo 4 ili 5 ljudi".

Po mišljenju sudskog veća, svedok je pročistio svoj iskaz od događajima o kojima je imao saznanja, ali je nemoguće reći da bilo šta što je svedok rekao, dovodi optuženog na bilo koji način u vezu sa delima.

B██████ F██████³⁸ je izjavio da je prvi put sreo optuženog 1985. godine kada je bio predsednik Opštine Kamenica, u periodu od 1993. godine, pa dok nije napustio Kosovo u avgustu 1999. godine. Svedok je rekao da je bio upoznat o pojedinim zlodelima u okolnim selima tokom rata, ali nije čuo ništa o tome ko je navodno bio odgovoran. Primio je brojne delegacije Albanaca iz sela, ali nikada od njih nije čuo da su redovne srpske policijske snage bile umešane. Kako on kaže, policija je bila "stabilizaciona snaga".

Sudsko veće je zaključilo da je ovaj svedok govorio istinu kada je rekao da nije primio pritužbe o zlodelima da ih je počinila srpska policija. Prema mišljenju sudskog veća, to nije stoga što niti jedan srpski policajac nije bio umešan u takav incident, već je to naznaka da su vojska i paravojne jedinice bile smatrane snagama koje su sve držale pod svojom komandom.

T██████ R██████³⁹ je govorio o svom radu u kameničkoj stanici milicije. Rekao je da je radio kao čistač u kameničkoj stanici milicije u trajanju od 35 godina. Poznao je optuženog i dodao je da je ponašanje optuženog bilo normalno ponašanje u vremenu koje je predhodilo ratu. Kako on kaže, optuženi je imao dobar odnos sa lokalnom zajednicom uključujući i

³⁷ ZS 03.02.03 (saslušan u Beogradu)

³⁸ ZS 03.02.03 (saslušan u Beogradu)

³⁹ ZS 07.02.03.

Albance. Svedok je naveo da nikada nije video optuženog u policijskoj uniformi.

Sudsko veće je zaključilo da je iskaz ovoga svedoka pružio određenu podršku tome da uopšteno gledano, optuženi nije imao loš ugled u zajednici pre rata.

N████ S████⁴⁰ je takođe govorila o svom poslu u kameničkoj stanici milicije. Izjavila je da je radila kao čistačica u kameničkoj stanici milicije u periodu od 17 godina. Upoznala je optuženog dok je bio načelnik stanice. Ništa nije mogla reći o prirodi odnosa koji je optuženi imao sa lokalnom zajednicom uključujući Albance. Nikada nije videla uniformisane policajce u kancelariji optuženog.

Sudsko je veće zaključilo da iskaz ovoga svedoka nije bio od pomoći.

Sud je takođe saslušao bivšeg posmatrača⁴¹ OEBS/KVM posmatračke misije koji je dao svoj iskaz o susretu sa optuženim i ostalim lokalnim Srbima tokom perioda od oko četiri meseca između 02. januara 1999. i 19. marta 1999. Identitet ovoga svedoka je držan u tajnosti prema članu 289., stav 3. ZKP-a. Ukratko, svedok je imao poziciju regionalnog oficira za vezu sa MUP-om i kao takav je imao kontakte sa nekoliko lica u MUP-u i OUP-u u gnjilanskom/kameničkom regionu. On je shvatio da je optuženi imao čin "majora" i on je jasno rekao da je kamenička stanica milicije bila direktno podređena jedinici Gnjilane.

Svedok je dao važan iskaz u dva posebna područja slučaja. Prvo, izjavio je *"otvoreno mogu reći da mi ništa nije privuklo pažnju tokom tog perioda kada sam bio ovde, a što bi navodilo ili bi me moglo navoditi na zaključak da je optuženi delovao van svog delokruga odgovornosti, onako kako sam ga ja razumeo"*. Drugim rečima, ništa loše nije čuo o optuženom. Drugo, naveo je da kada je napustio Kosovo 18. marta *"naši su timovi koji su radili na terenu primetili velik broj pripadnika Vojske Jugoslavije i snaga MUP-a kako ulaze na Kosovo iz Srbije i da su bili raspoređivani više-manje svuda po regionu"*.

---

⁴⁰ ZS 07.02.03.

⁴¹ ZS 05.02.03.

Integritet ovoga svedoka je neupitan. Iako on nije mogao baciti svetlo na događaje navedene u optužnici, njegov iskaz je pomogao odbrani u nameri da prikaže da optuženi nije stekao neuobičajenu reputaciju tokom perioda od dva meseca koja su prethodila ratu i šta je još važnije, velik broj dodatnih vojnih snaga i snaga bezbednosti su došle u gnjilanski region Kosova iz Srbije malo pre toga što su se zlodela desila. Ta činjenica uvelike podržava gledište sudskog veća u tom smislu da su dela koja su se dogodila u selima u regionu tokom rata počinjena od strane lica koja nisu iz regiona; te da, što se tiče umešanosti lokalne policije, ona je isto tako mogla biti poticana i pod kontrolom višeg i udaljenijeg tela.

Zaključak. Ukratko, pravični pregled iskaza svedoka u ovom delu je naveo sudsko veće da zaključi da ne postoji ništa što u značajnoj meri optužuje optuženog i da značajna količina valjanih dokaza podržava gledište da događaji u selima nisu bili upravljani lokalno niti su - u većini - izvršavani od strane lokalne policije. Sam zaključak neizbežno navodi na gledište da čak i da je optuženi znao za pojedine ili za sve događaje - bilo pre ili nakon toga što su se dogodili - u vrlo je verovatno da on ne bi bio u mogućnosti da spreči njihovo dešavanje ili da ih naknadno istražuje i kazni bilo koje od onih koji su odgovorni.

Optužbe za pokušaj ubistva (2) od 27. juna 1999.

Međunarodni tužilac je tek u proširenoj optužbi teretio optuženog drugim navodom optužnice u vezi sa A [REDACTED] P [REDACTED]. Međunarodni tužilac se nije žalio na originalnu sudsku odluku. Prema tome, sudsko veće je smatralo da tužilac ne može tražiti osudu prema dodatnom navodu optužnice zbog principa *reformatio in peius*.

Što se tiče pokušaja ubistva M [REDACTED] F [REDACTED], sud je saslušao jedan određen broj svedoka kao što sledi:

M [REDACTED] F [REDACTED]⁴² je izjavio da je 27. juna 1999. zajedno sa A [REDACTED] P [REDACTED] podigao albansku zastavu na policijskoj stanici u Kamenici. Nakon što je zastava bila podignuta, video je optuženog na njegovom balkonu na trećem spratu zgrade nasuprot stanici milicije. Svedok je izjavio da se počeo udaljavati jer je video optuženog kako nešto nosi. Tada je začuo rafalnu

⁴² ZS 22.07.02

paljbu i bio je pogođen jednim metkom u desnu nogu. Kasnije je dodao da je to bila automatska puška koju je on video na balkonu optuženog. Udaljenost između optuženog i njega u momentu pucanja je bila oko 20 do 30 metara. Bio je siguran da je optuženi bio taj koji je pucao i niko drugi. Prepoznao je optuženog jer ga je viđao ranije pošto je Kamenica malo mesto. U samom trenutku pucanja niko drugi nije imao pušku osim optuženog. Leđa su mu bila okrenuta prema optuženom onda kada su metci bili ispaljeni. Proveo je pet dana u bolnici nakon ranjavanja.

Kada ga je ispitivao zastupnik odbrane zašto nije pomenuo da je optuženi rekao "eno ih, jebem mu mater, ubiću ga" odgovorio je da je zaboravio pojedine stvari. Kako on kaže, pucnjevi su bili upućeni sa trećeg sprata. Kada je shvatio da će pucati na njih, rekao je svom prijatelju da trebaju bežati. U dato vreme, ni na jednom drugom balkonu nije bilo nikoga. Svedok je rekao da je prijavio ovo krivično delo američkom KFOR-u mesec i po dana kasnije jer je bio kući i na oporavku i njegov telefon nije radio u to vreme.

Optuženi je izjavio da je 27. juna 1999. godine od 7 sati ujutro bio u svom selu Čarakovce sa svojim prijateljem Nedeljkićem i da se vratio nazad u 9 časova uveče. Takođe je pomenuo da je svedok izjavio na prijašnjem saslušanju da je on pucao sa balkona, a sada govori sa prozora. Takođe se osvrnuo na pregled lica mesta od 15. januara 2000. godine kada je tužilac odveo njega i svedoka do dela njegovog stana i gde je tužilac pokazao na pojedine stanove bez balkona i upitao svedoka odakle je on pucao. Objasnio je da stanovi bez balkona gledaju na jug, a da njegov stan gleda na zapad i da ima balkon.

A ■■■ P ■■■³ je izjavio da je toga dana išao u kameničku stanicu milicije zajedno sa svojim prijateljem M ■■■ F ■■■. Postavili su albansku zastavu na mesto gde je bila srpska zastava. Onda se pojavio čovek na balkonu nasuprot stanici milicije. Vikao je "Kako je moguće da albanski teroristi tu postavljaju zastavu". Reč koja je korištena je bila "albanski".

Svedok i njegov prijatelj su se počeli kretati prema obdaništu. Čuo je zvuk repetiranja puške, jer bilo je tiho u celom tom delu. Tada je spazio optuženog na prozoru. Počeo je pucati prema njima. Metci su proletali oko

---

⁴³ ZS 06.03.02

svedokovih nogu. Njegov prijatelj M [REDACTED] je bio pogođen. Svedok je dodao da je više godina poznavao optuženog. Kada je svedok pomenuo da je njegov prijatelj bio pogođen u koleno desne noge on je koristio albansku reč "kamben" koja može značiti i celu nogu ili stopalo. Svedok je video samo deo oružja koje je bilo korišteno za pucanje.

Optuženi se pozvao na alibi kao odgovor na ovaj iskaz i izjavio je da je 27. juna 1999. godine, a to je bila nedelja, bio u svom rodnom selu od 7 ujutro pa do 8 naveče. Ime sela je Čarakovce. Takođe je objasnio da je bio u svom stanu koji se nalazi nasuprot stanici milicije do 7. septembra 1999. Razgovarao je i sa Srbima i sa Albancima. KFOR ga je ispitivao tri ili četiri puta o ovim navodima. Naglasio je da između juna i septembra 1999. godine, dok je boravio u svome stanu, niko nije pričao o bilo kakvoj pucnjavi.

D [REDACTED] K [REDACTED]⁴⁴ je izjavio da je 27. juna 1999. godine začuo da je nekoliko metaka ispaljeno sa balkona na spratu zgrade u kojoj je on živeo, odmah ispod stana optuženog. Začuo je da je optuženi nekoga dozivao. Čuo je nešto što bilo rečeno o tranšejima. Kada je upitan da li je čuo išta drugo da je bilo rečeno, rekao je da je čuo optuženog kako govori "Ne mogu čak ni zamisliti da neko u po bela dana postavi albansku zastavu na zgradu milicije". On je video albansku zastavu.

Svedok je takođe naveo da je kasnije saznao da je neko bio ranjen. Kada je bio upitan da li je pogledao u smeru balkona kada je začuo pucnjeve, odgovorio je da je to bilo nemoguće videti jer su terase jedna iznad druge. Kada je odgovarao na pitanja zastupnika odbrane pomenuo je da su čaure bile pronađene na putu na udaljenosti od dva metra od terase. Takođe je naveo da u to vreme niko drugi nije živeo na spratu na kojem je živeo optuženi.

Kao odgovor na ovaj iskaz optuženi je izjavio da je iznenađen da je svedok došao i dao takav iskaz protiv njega. Ponovio je da je toga dana bio van sela zajedno sa svojim komšijom S [REDACTED] N [REDACTED]. Takođe je naglasio da se KFOR-ov kontrolni punkt nalazio na udaljenosti od 100 metara od zgrade gde se nalazio njegov stan. Pošto je živeo u svom stanu sve do 7.

---

⁴⁴ ZS 17.01.03.

stana". Optuženi je izjavio da je pokušao da stupi u kontakt sa D [REDACTED] da dođe na prvi glavni pretres u Gnjilane, ali je on to odbio.

T [REDACTED] D [REDACTED]⁴⁸ je izjavio da je oružje koje je pronađeno u stanu optuženog pripadalo njemu i da je u vreme kada je otišao da živi sa rođacima, predao ključeve svog stana sinu optuženog. On je rekao u svome iskazu da - iako nije tačno znao šta se dogodilo - je siguran da je optuženi odneo oružje do svog vlastitog stana na "bezbedno čuvanje".

Uz to, odbrana je smatrala da bi - čak i ako sud smatra da je optuženi nezakonito posedovao oružje - optuženom u svakom slučaju trebao dano pravo na amnestiju koja je bila na snazi u vreme kada je oružje bilo pronađeno.

Po mišljenu sudskog veća, odbrana po ovoj optužbi je bez neosnovana. Prvo, oružje se nalazilo u korpi pod krevetom optuženog: ovo navodi na to da je on nameravao da ga sakrije sa razlogom da ga zadrži. Drugo, lagao je policajcu H [REDACTED] kada je bio prvi put upitan ima li ikakvog oružja u stanu ili nema. To govori sudskom veću da je iskaz svedoka o tome da je pronašao oružje malo ranije, neverodostojan. I na kraju, sud nije prihvatio iskaz T [REDACTED] D [REDACTED]; ovaj je svedok bio nesiguran i neuverljiv u svom iskazu. Stoga je sud zaključio da je optuženi nezakonito posedovao oružje.

Što se tiče amnestije, istina je da je KFOR uložio veliki trud odmah nakon završetka rata da sprovede demilitarizaciju naoružanih pojedinaca na Kosovu. Argument odbrane se odnosio na to da je država (misleći na srbijanske ili jugoslavenske vlasti) dala oružje civilima u svrhu odbrane i stoga država je svojom radnjom nametnula "jednu vrstu obaveznog posedovanja oružja i municije"⁴⁹ kod civila. Čak i prihvaćanje da takav argument može biti legitiman u vezi sa licem koje navodi da mu je oružje koje poseduje dala država, sud ne prihvata da takav argument može biti primenjiv na oružje koje je nabavljeno iz drugih izvora. U ovom slučaju, optuženi ne navodi da mu je predmetno oružje dala država i sud zaključuje da iskaz svedoka nije istinit o pronalazaženju oružja samo pola sata pre toga što je njegov stan bio pretresen. U tim okolnostima, sud zaključuje da je argument koji je iznela odbrana beznačajan.

⁴⁸ ZS 03.02.03

⁴⁹ Završni govor g. Jokanovića, 28.05.03, strana 19.

Optuženi je bio u mogućnosti da pokaže KFOR-ovu potvrdu koja se odnosi na drugo oružje koje je on predao. Stoga, on je znao da je ispravna radnja u cilju postupanja po odredbama amnestije primenjivoj na Kosovu u to vreme bila da vlastima preda oružje. Namerno prikrivanje oružja je i dalje bilo nezakonito i to pokazuje nameru optuženog da nezakonito prikrije i nastavi posedovati oružje i stoga je kriv za to delo.

ODREĐIVANJE KAZNE

Pošto tužilac nije podneo ikakvu žalbu, sud je bio vezan ranijim kaznama koje su nametnute u prvoj presudi koju je doneo Okružni sud. Sud je u toj presudi osudio optuženog za ratni zločin (čiji je naziv promenjen u zločin protiv čovečnosti) i presudio maksimalnu kaznu od 20 godina za to delo. Kazne određene za dela pokušaja ubistva i nezakonitog posedovanja oružja (3 godine i 4 meseca) su jednostavno bile određene kao jedinstvene u sklopu glavne kazne. Prvo sudsko veće nije odredilo kumulativnu kaznu u odnosu na ta potonja dela.

U tim okolnostima sud smatra da prema članu 48., stavu 1. ZKP-a, optuženi treba biti osuđen na jedinstvenu kaznu manju od 3 godine i 4 meseca. Prema viđenju sudskog veća ta je kazna zaista veoma umerena za takva dela.

Sudsko veće nije pronašlo nikakve olakšavajuće okolnosti za ta dela.

Prema tome, sudsko veće izriče istu kaznu kao i prvo sudsko veće, ali u vezi sa objašnjenim razlozima smatra da je jedinstvena kazna od 3 godine i 3 meseca ispravna kazna koja treba biti izrečena za ta dela.

Sudski zapisničar

Robina Straders

Predsednik veća

Timoti Klejson

OKRUŽNI SUD U GNJILANE
28. Novembra 2003.

Pouka o pravnom leku: Strane imaju pravo podneti žalbu protiv ovog rešenja Vrhovnom sudu Kosova u Prištini, putem ovoga suda, u roku od 15 (petnaest) dana od primitka istog.

septembra 1999. godine, bilo mu je čudno što niko nije KFOR-u napisao izveštaj o pucnjavi.

S█████ N█████⁴⁵ je izjavio da je 28. juna 1999. bio Vidovdan, a da je dan ranije, misleći na 27., išao sa optuženim do njegovog sela. Uzeli su nekoliko vreća brašna i još nekakve stvari. Oko podne je otišao do punca optuženog. Krenuli su iz sela prema Kamenici oko 7 ili 7:30 sati naveče. Toga dana je večerao u kući optuženog.

Z█████ J█████⁴⁶ je izjavila da je 27. juna 1999. godine, jedan dan pre Vidovdana, bila u selu Čarakovce i da je optuženi takođe bio tamo. Izjavila je da su sledećeg dana, ona i ostali proslavljali svetac u stanu optuženog u Kamenici. Kako ona kaže, optuženi je tokom ranog jutra 27. bio u selu i tovario vreće na traktor.

Kao što je ranije pomenuto, optuženi je lično dao sličan iskaz na suđenju 6. marta 2003.

Sudsko veće je iskoristilo pregled lica mesta 7. marta 2003. koja je pokazalo da je stan optuženog bio odmah preko puta stanice milicije sa jasnim pogledom na mesto gde su oštećena stranka i njegov prijatelj podizali zastavu.

Sudsko veće je takođe prihvatilo kao dokaz medicinski nalaz koji se odnosi na lečenje kojem je bio podvgnut M█████ F█████ 27. juna 1999. u bolnici u Gnjilanu.

Procena dokaza u vezi sa pokušajem ubistva

Sudsko veće nema sumnje da je ovo delo bilo dokazano. Kao dodatak iskazu oštećene stranke i njegovog prijatelja, sud je imao koristi od iskaza D█████ K█████ koji je bio nezavistan svedok o prisustvu optuženog u njegovom stanu u dato vreme, koji je čuo optuženog koji koristi reči nezadovoljstva u vezi sa radnjama oštećene strane i njegovog prijatelja, čuo je pucnjeve, potvrdio da niko osim optuženog nije živeo na tom spratu zgrade u to vreme i da je pronašao pušćane čaure ispod stana.

⁴⁵ ZS 03.02.03 (saslušan u Beogradu)

⁴⁶ ZS 02.04.03.

Ovaj iskaz u velikoj meri podržava iskaz oštećene strane i njegovog prijatelja i kobno podriva iskaz optuženog i njegovih svedoka za alibi.

Prema tome, sud je ubeđen da je optuženi, motivisan etničkom mržnjom i predrasudama pucao i pogodio M [REDACTED] F [REDACTED] po gore navedenim okolnostima uzrokujući ozbiljne povrede na nozi M [REDACTED] F [REDACTED].

U tim okolnostima, priroda radnje optuženog koja je popraćena rečima koje je on izgovorio, a koje je čuo D [REDACTED] K [REDACTED], van svake sumnje pokazuju da je optuženi nameravao da ubije da mlada Albanca. Zbog razloga koji su ranije navedeni, sud donosi presudu o krivici samo za slučaj koji je u vezi sa M [REDACTED] F [REDACTED].

Optužbe za nezakonito posedovanje oružja.

Sa pristankom strana, sud je za zapisnik pročitao izjavu B [REDACTED] H [REDACTED] koju je dao pred istražnim sudijom 20. septembra 1999. godine.⁴⁷

Svedok je u toj izjavi rekao da je - iako se nije mogao setiti tačnog datuma - nekada tokom meseca septembra, pokucao je na vrata kuće u Kamenici zajedno sa druga dva vojnika želeći da tu izvrši pretres jer je neko javio KFOR-u da je lice bilo ranjeno. Lice je odmah negiralo da poseduje ikakvo oružje u kući i reklo je da je predalo svo svoje oružje KFOR-u. Lice je tada policajcu pokazalo potvrdu koju je izdao KFOR koja potvrđuje predaju puške AK 47 i revolvera.

Tada se pristupilo pretresu kuće koji je bio sproveden, optuženi je iznenada rekao da ima nešto da im pokaže. Onda je optuženi izvadio korpu ispod kreveta odakle je izvadio AK 47, dve bombe (koje sudsko veće smatra ručnim bombama), i 300 metaka. Optuženi je izjavio da ti predmeti ne pripadaju njemu, nego ih je "pronašao u svom stanu pre trideset minuta". Optuženi je bio uhapšen.

Iskaz optuženog u vezi sa ovom stvari je bio da je on uzeo to oružje iz stana T [REDACTED] D [REDACTED], koji je u to vreme imao stan jedan sprat iznad njegovog vlastitog stana u Kamenici. Kako optuženi kaže on "desilo se da je išao (do Dikićevog stana) dok se odvijala provala i tada sam odneo oružje do svoga

⁴⁷ ZS 06.03.03.